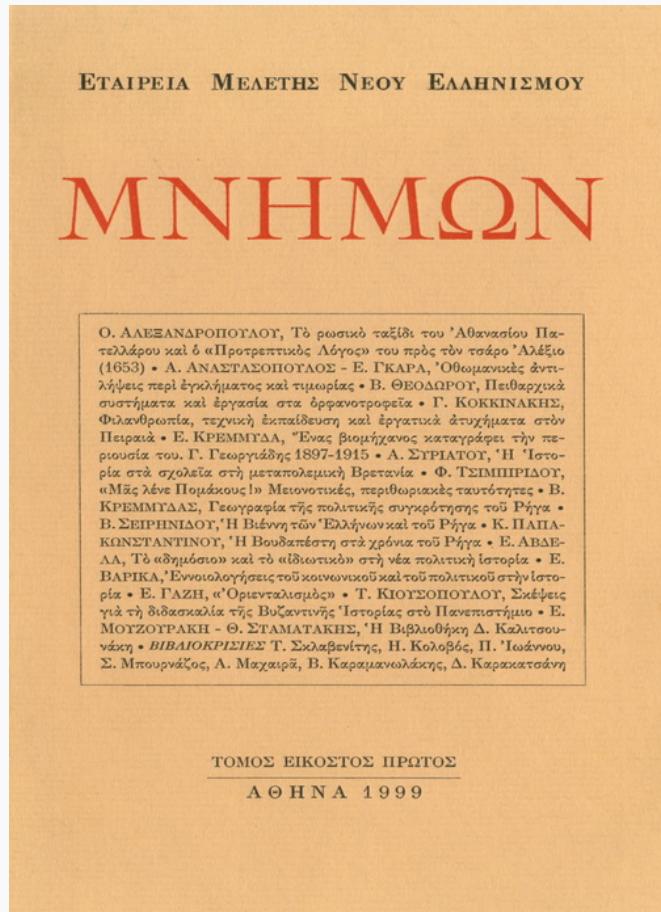


## Μνήμων

Τόμ. 20 (1998)



ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ  
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΚΗΣ  
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ  
ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ (SZENTENDRE)

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΧΟΤΖΑΚΟΓΛΟΥ

doi: [10.12681/mnimon.678](https://doi.org/10.12681/mnimon.678)

### Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΟΤΖΑΚΟΓΛΟΥ Χ. Γ. (1998). ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ (SZENTENDRE). *Μνήμων*, 20, 271-275.  
<https://doi.org/10.12681/mnimon.678>

# ΑΡΧΕΙΑΚΑ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΧΟΤΖΑΚΟΓΛΟΥ

## ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ (SZENTENDRE)

Δέν είναι άγνωστη ή υπαρξη καὶ ή σπουδαιότητα τῶν ἀρχείων τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς Αὐστροουγγαρίας ποὺ καλύπτουν κυρίως τὴν περίοδο ἀπὸ τὸν 16ο ἔως καὶ τὸν 20ὸ αἰώνα<sup>1</sup>. Ἀρχεῖα ποὺ καταγράφουν πολλὲς ἀπὸ τὶς δραστηριότητες τῶν «Ρωμιῶν», οἱ ὁποῖοι ἀρχικῶς ὡς πλανόδιοι πραματευτὲς καὶ ἐπειτα μόνιμα ἐγκατεστημένοι στὰ ἐδάφη τοῦ οὐγγρικοῦ κυρίως στέμματος ἀφησαν βαθιὰ τὰ ἵχη τῆς παρουσίας τους σὲ κάθε ἔκφανση τῆς ζωῆς τῆς δευτερής τους αὐτῆς πατρίδας.

Μολονότι στὸ παρελθόν ἐπιχειρήθηκε μία προσπάθεια γιὰ τὸν ἐντοπισμό, ἀνάδειξη καὶ μελέτη τοῦ πλούσιου αὐτοῦ ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ<sup>2</sup>, οἱ πολιτικὲς συνθῆκες, οἱ δυσκολίες τῆς γλώσσας καὶ ή ἔλλειψη ἐνὸς διαπανεπιστηματικοῦ<sup>3</sup> (ἢ δια-

1. Σ. Λάμπρος, «Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς ἑλληνικῆς Κοινότητος Βουδαπέστης», *Νέος Ἑλληνομυνήμων* 8 (1911) 70-79. Ὁ ίδιος, «Σελίδες ἐκ τῆς ἴστορίας τοῦ ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ μακεδονικοῦ Ἐλληνισμοῦ», *Νέος Ἑλληνομυνήμων* 8 (1911) 258-300. Πβ. καὶ τὸ γενικὸ διάγραμμα γιὰ τὴν παρουσία τῶν Ἐλλήνων στὴν Οὐγγαρία: O. Füves, *Oi "Ελληνες τῆς Οὐγγαρίας*, Θεσσαλονίκη 1965.

2. *Μικροφωτογραφήσεις Χειρογράφων καὶ Ἀρχείων* (Ἐνημερωτικὸ ἔντυπο τοῦ Ἰστορικοῦ καὶ Παλαιογραφικοῦ Ἀρχείου τοῦ Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος Ἐθνικῆς Τραπέζης) 3 (1981-3), 30-33. Πβ. καὶ ὑποσημειώσεις 4-5.

3. Ἐδῶ ἂς ἀναφερθεῖ, δτὶ προτάσεις καὶ σχέδια τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τοῦ Ἰδρύματος Ἐλληνικοῦ Πολιτισμοῦ (Πβ. τὸ ἐνημερωτικὸ ἔντυπο τοῦ ΙΕΠ, *IRIS* 3-4, (1994), 74) καὶ τοῦ Ἰνστιτούτου Βυζαντινῶν καὶ Νεοελληνικῶν Σπουδῶν Βιέννης (G. Hering, «Die griechischen Gemeinden in Ungarn», *Mitteilungen aus der österreichischen Byzantinistik und Neogräzistik* 8 (1994), 4) μὲ σκοπὸ τὴν καταλογογράφηση, μελέτη καὶ ἀνάδειξη τοῦ ἀρχειακοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ δὲν καρποφόρησαν. Τέλος ἀναμένεται ἡ ἀπὸ τὸ 1988 ἐξαγγελθεῖσα δημοσίευση τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἔρευνας τοῦ Ἰνστιτούτου Βαλκανολογίας τῆς Σόφιας στὸ Ἀρχείο τῆς πόλης Miskolc: N. Danova - V. Todorov, «Ἐλληνικὰ ἔγγραφα ἀπὸ τὸ ἀρχείο τῆς πόλης Μίσκολτς (Οὐγγαρία)», *Proceedings of the first international Congress on The Hellenic Diaspora. Montréal, 17-22. IV. 1988, Athens 26-30. IV. 1988*, (ed. J. M. Fossey) τ. II. Amsterdam 1991, σ. 167-189.

χρατικοῦ)<sup>4</sup> προγράμματος μὲ τὴν ἀπαιτούμενη οἰκονομικὴ ὑποστήριξη καὶ μαχαιροπρόθεσμες προοπτικές δὲν ἐπέτρεψαν μία ὁργανωμένη ἀξιολόγηση αὐτῶν τῶν ἀρχειακῶν —καὶ ὅχι μόνον<sup>5</sup>— μαρτυριῶν. Ἀποτέλεσμα αὐτῶν ὑπῆρξε ἡ περιστασιακὴ ἐνασχόληση μεμονωμένων ἐρευνητῶν, οἱ ὅποιοι κατὰ καιροὺς πραγματοποιοῦσαν ἐπισκέψεις στὰ χρατικὰ κυρίως ἀρχεῖα τῆς Βουδαπέστης μελετώντας τὶς ἀρχειακὲς πηγές. Εὔλογη συνέπεια τῶν παραπάνω ἀποτελεῖ ἡ ἀδυναμία μέχρι καὶ σήμερα συγγραφῆς σύνθετων μονογραφιῶν γιὰ Κοινότητες τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῇ δράσῃ τῶν μελῶν τους<sup>6</sup>, ὅπως ἔχει συμβεῖ σὲ περιπτώσεις ἄλλων ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς Διασπορᾶς<sup>7</sup>.

Μέσω μίας ἐρευνητικῆς ὑποτροφίας, ἡ ὅποια μοῦ χορηγήθηκε ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ καὶ τὸ οὐγγρικὸ ὑπουργεῖο Παιδείας δημιουργήθηκε ἡ δυνατότητα μίας πρώτης καταγραφῆς ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ στὰ νομαρχιακὰ καὶ κοινοτικὰ ἀρχεῖα τῶν οὐγγρικῶν πόλεων Szentendre, Vác, Miskolc, Györ, Tokaj, Székesfehérvár καὶ τῆς νῦν σλοβακικῆς πόλης Komarom.

Δεύτερο βῆμα ἀποτέλεσε βάσει τῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων ἡ ἀξιολόγηση τοῦ ὑλικοῦ καὶ ἡ κατάρτιση σχεδίου δράσεως μὲ σκοπό, τὴ διάσωση τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ καὶ τὴ δημιουργία εὐνοϊκότερων συνθηκῶν γιὰ τὴ μελέτη τῶν ἀρχείων ἐκ μέρους τῶν Ἐλλήνων τουλάχιστον ἐρευνητῶν. Προτάθηκε ἡ λύση τῆς μικροφωτογράφησης ἀνάλογα μὲ τὴ σπουδαιότητα τοῦ ἀρχείου καὶ τὶς ὑπάρχουσες οἰκονομικὲς δυνατότητες, οὕτως ὥστε νὰ καταστεῖ δυνατὴ ἡ ἀπρόσκοπτη μελέτη τοῦ ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ. Πρόθυμος συμπαραστάτης καὶ χορηγὸς τοῦ ἐρευνητικοῦ αὐτοῦ προγράμματος στάθηκε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τὸ πολιτιστικὸ σωματεῖο «Κόρκυρα»<sup>8</sup>.

4. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἑλληνο-οὐγγρικοῦ πρωτοκόλλου ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνολογικῆς συνεργασίας τῆς Γενικῆς Γραμματείας "Ἐρευνας καὶ Τεχνολογίας, ποὺ ὑπεγράφη τὸ Μάρτιο τοῦ 1992, δὲν ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθεῖ. Πβ. Κ. Ἀργυροκαστρίτου-Χατζῆ, «Τὰ Ἐλληνικὰ ἀρχεῖα τῆς Οὐγγαρίας καὶ δ Δημήτριος Χατζῆ», στό: Δημήτρη Χατζῆ, "Απειρος Νόστος. Ἐκθεση χειρογράφων καὶ βιβλίων. Δημοτικὴ Βιβλιοθήκη Πατρῶν 29 Μαΐου 1995, Πάτρα 1995, σ. 11-30.

5. Ἐκτὸς τῆς πληθύνων ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ στὴν Οὐγγαρία παρουσιάζουν ίδιαίτερο ἐνδιαφέρον καὶ τὰ κειμήλια τῶν ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν ναῶν καὶ κοινοτήτων, τὰ ὅποια στὸ μεγαλύτερο τμῆμα τους σώζονται ἀνέπαφα. Πβ. καὶ L. Kárpáti, *Miskolc. Magyar Orthodox Egyházi Múzeum*, Βουδαπέστη 1990.

6. Ἡ δακτυλογραφημένη ἀνέλιθοτη διατριβὴ τοῦ O. Füves, *Görögök Pesten 1686-1931*, Βουδαπέστη 1972, ἀποτελεῖ περισσότερο μία δημοσιευση, παράθεση καὶ περιγραφὴ ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ τῆς Κοινότητος τῆς Πέστης παρὰ μία συνθετικὴ ἐργασία γιὰ τὴ λειτουργία καὶ τὶς ἐκφάνσεις τοῦ βίου τῆς Κοινότητας.

7. "Ολγα Κατσαρδή-Hering, 'Η Ἑλληνικὴ παροικία τῆς Τεργέστης (1751-1830)', Αθήνα 1986· I. Παπαδριανοῦ, Οι "Ελληνες πάροικοι τοῦ Σεμλίνου, (IMXA 210) Θεσσαλονίκη 1988.

8. Ιδιαίτερες εὐχαριστίες ἐκφράζονται στὸν ἀξιότιμο πρόεδρο τοῦ Σωματείου κύριο Γεώργιο Ράλλη, ὅπως ἐπίσης καὶ στὸν κύριο Ιωάννη Φικιώρη γιὰ τὴν ίδιαίτερη εὐαισθησία

"Ετσι ἐγκρίθηκε γιὰ τὸ καλοκαίρι τοῦ 1996 καὶ πραγματοποιήθηκε ἡ μικροφωτογράφηση ἐγγράφων τοῦ ἀρχείου τῆς δροθόδοξου σερβικῆς ἐπισκοπῆς τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου (Szentendre) πλησίον τῆς Βουδαπέστης<sup>9</sup>, ἡ ἐπεξεργασία τοῦ ὅποίου εἶχε ἥδη ἔχαγγελθεῖ<sup>10</sup>. Παράλληλα μὲ τὰ ἔγγραφα αὐτὰ ἔγινε ἐπίσης καταγραφὴ καὶ μικροφωτογράφηση τῶν ἑλληνικῶν χειρογράφων καὶ παλαιοτύπων ποὺ ἀπόκεινται στὴ σερβικὴ βιβλιοθήκη τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου, ἀναλυτικὸς κατάλογος τῶν ὅποίων συντάσσεται καὶ θά δημοσιευθεῖ σύντομα.

Στὸν "Ἀγιο Ἀνδρέα ἐδρεύει ἡ σερβικὴ δροθόδοξη ἐπισκοπὴ Βουδιμίου, στὴν ὅποια ὁ τὸ ἔτος 1918 εἶχαν ὑπαχθεῖ πολλὲς ἑλληνικὲς ἐκκλησιαστικὲς κοινότητες τῆς Οὐγγαρίας<sup>11</sup>. Οἰαδήποτε ἐνέργεια ἐντὸς κάθε ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας ὅφειλε νὰ σταλεῖ γιὰ ἐγκριση στὸν ἐπίσκοπο Βουδιμίου, ὁ ὅποιος συγχρόνως ἐκπροσωποῦσε τὸ ποίμνιο του στὴν πολιτικὴ ἀρχὴ τοῦ τόπου. Πομπὸς λοιπὸν καὶ δέκτης μηνυμάτων, βασιλικῶν διαταγμάτων, δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἐγκρίσεων ἀνέγερσης ναῶν καὶ σχολείων ἀλλὰ ἐπίσης καὶ αἰτημάτων ἢ διαμαρτυριῶν, διατηροῦσε σημαντικὸ ἀρχεῖο, ἀπαραίτητο γιὰ τὴ διασφάλιση προνομίων, τὴν ἐνίσχυση αἰτημάτων του καὶ τὸν ἔλεγχο τῶν οἰκονομικῶν τῶν ἐνοριῶν τῆς μητροπόλεως.

Γιὰ τὰ ἑλληνικὰ πράγματα ἀποκτᾶ τὸ ἀρχεῖο τοῦτο ἀκόμη μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὴν τελευταία δεκαετία τοῦ 18ου αἰώνα, ὅταν τὴ θέση τοῦ ἐπισκόπου κατέλαβε ὁ Κοζανίτης Διονύσιος (κατὰ κόσμον Δημήτριος) Παπαγιαννούσης ἢ σερβιστὶ Popovics<sup>12</sup>. Ἐπὶ τῆς ποιμαντορίας του ἀνεγέρονται οἱ πε-

---

καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἐπέδειξαν γιὰ τὴ διάσωση τῶν ἑλληνικῶν ἀρχειακῶν μαρτυριῶν στὴν Οὐγγαρία καὶ τὴν ἀμεσητή συμπαράστασή τους στὶς ἀνάγκες τοῦ προγράμματος.

9. Ἐκφράζουμε τὶς θερμές μας εὐχαριστίες στὸ Σεβασμιώτατο μητροπολίτη Βουδιμίου κ.κ. Δανιήλ, ὁ ὅποιος ἐξ ἀρχῆς ἔδειξε ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον στὶς προσπάθειες τοῦ Ἰδρύματος καὶ μᾶς ἐπέτρεψε τὴ μελέτη καὶ μικροφωτογράφηση τῶν ἐγγράφων. Ἐπίσης ἰδιαίτερες εὐχαριστίες ὁφείλουμε στὸ σέρβο ἐφημέριο, αἰδεσιμολογιώτατο Gality Vojislav, ὅπως καὶ στὸν ἀρχειοθηκονόμο κ. Bosko Djenic γιὰ τὴν πολύπλευρη βοήθειά τους κατὰ τὴν ἔρευνά μας στὸ ἀρχεῖο τῆς μητροπόλεως Βουδιμίου.

10. Ch. Chotzakoglou, «Die griechischen Urkunde des serbischen Bistums Szentendre», *Mitteilungen aus der österreichischen Byzantinistik und Neogräzistik* 10 (1996), 3.

11. F. Berki, 'Η ἐν Οὐγγαρίᾳ δροθόδοξος ἐκκλησία, Θεσσαλονίκη 1964, σ. 35 κ.έ.

12. Περὶ τοῦ Διονύσιου Πόποβιτς π.β. καὶ P. Rimszki, «Popovits Dionysios budai püspökök életrajza», *Szrbski Letopis* 95 (1857) 65-84· Γρ. Γῶγος, «Η ἐν Πέστῃ τῆς Οὐγγαρίας δροθόδοξος ἑλληνικὴ κοινότης καὶ ἐκκλησία», 'Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια 5 (ἔτος Δ') 1883-1884 ('Ανατύπωση 1988), 340-341· Θ. Λυριτζῆς, *Αἱ μακεδονικαὶ κοινότητες τῆς Αὐστρο-ουγγαρίας ἐπὶ Τονχονχατίας*, Κοζάνη 1952, σ. 36· O. Füves, «Die bekanntesten geadteten Griechen in Ungarn», *Balkan Studies* 5/2 (1964), 307· D. Davidov, *Serbische Kupferstichen des 18. Jhs.*, Novi Sad 1983, No. 40-41· Margit Balogh - Jenő Gergely, *Egyházak az ujkori Magyarországon 1790-1992*, Βουδαπέστη 1993, σ. 23· K. Ντινάζ, «Κοζανίτικα οἰκογενειακὰ ὄνδρατα (1759-1916)» στὸ: 'Η Κοζάνη καὶ ἡ περιοχὴ τῆς. *Istóriák*

ρισότεροι έλληνικοί ναοί της Ούγγαριας (Eger, Karcag, Kecskemét, Miskolc, Pest, Vác, κτλ.), κτίζονται έλληνικά σχολεῖα και προωθεῖται ή δημιουργία έλληνικού πανεπιστημίου και θεολογικῆς άκαδημίας στη Βουδαπέστη. Τὸ γεγονός τῆς παρουσίας τοῦ έλληνικῆς καταγωγῆς ἐπισκόπου στὸ μητροπολιτικὸ θρόνο τοῦ Βουδιμίου ἔξηγει και τὴν παρουσία δεκάδων ἐπιστολῶν έλληνιστὶ μὲ ἀποστολέα ἡ παραλήπτη τὸν Δ. Παπαγιανούση, οἱ δόποις φωτίζουν τὸ βίο τῶν έλληνικῶν κοινοτήτων.

‘Η σπουδαιότητα τῶν ἀρχείων τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέα γίνεται ἀκόμη μεγαλύτερη, ὅταν ἀναλογισθεῖ κανείς, ὅτι ἐκεῖ μεταφέρθηκαν και τὰ ἀρχεῖα πολλῶν ἄλλων έλληνικῶν κοινοτήτων τῆς Ούγγαριας μετὰ τὴν κρατικοποίηση τῶν κοινοτικῶν κτηρίων τους ἐπὶ σοσιαλιστικοῦ καθεστώτος<sup>13</sup>.

‘Η μικροφωτογράφηση<sup>14</sup> ἔγινε ὕστερα ἀπὸ μία πολύμηνη ἔρευνα και ἐπεξεργασία τοῦ μεικτοῦ ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ τῆς σερβικῆς ἐπισκοπῆς, τὸ δόποιο ἀποτελεῖται ἀπὸ περισσότερα τῶν 100.000 ἔγγραφα. Γιὰ τὴ φωτογράφηση τῶν ἐπιλεχθέντων ἔγγραφων χρησιμοποιήθηκε ἀσπρόμαυρο φίλμ Agfa Copex Rapid τῶν 35 χιλιοστῶν. Τὰ μικροφωτογραφηθέντα ἔγγραφα καλύπτουν τὸ διάστημα μεταξὺ 1743 και 1824. Μεγαλύτερη βαρύτητα δόθηκε στὰ έλληνικά ἔγγραφα ποὺ βρέθηκαν, ἀν και των φωτογραφήθηκε ἔνας μεγάλος ἀριθμὸς ἔγγραφων ποὺ ἀναφερόταν σὲ έλληνικὲς ὑποθέσεις γραμμένος στὰ σερβικά, λατινικά, γερμανικά, οὐγγρικά και γαλλικά. Τὴν ὥρα ποὺ συντάσσεται τὸ παρὸν συνεχίζεται ἡ ἐπεξεργασία και καταλογράφηση τοῦ μικροφωτογραφηθέντος ἀρχείου και ἡδη διαθέτουμε μία ἀρκετά σαφὴ εἰκόνα τοῦ περιεχομένου του, τὸ δόποιο δύναται νὰ διακριθεῖ στὶς ἔξης γενικὲς ἐνότητες:

a) Ἐσωτερικῆς ὁργάνωσης, διοίκησης και ἐξωτερικῶν σχέσεων τῆς ἐπισκοπῆς Βουδιμίου

- 1) Ἐγγραφα ἐσωτερικῆς διοίκησης τῆς μητροπόλεως (διορισμοί, χειροτονίες, ὅρκοι, παρακιτήσεις και ἐκθέσεις Ἱερέων, ἔσοδα μητροπόλεως, προκηρύξεις και αιτήσεις γιὰ θέσεις διδασκάλων, ἀδειες ἀνεγέρσεως ναῶν κτλ.).
- 2) Εἰσερχόμενα συνοδικά, πατριαρχικά, μητροπολιτικά και ἐνοριακὰ γράμματα.

*Πολιτισμός. Πρακτικὰ Α' Συνεδρίου, Σεπτέμβριος 1993, Κοζάνη 1997, σ. 331-342· I. Παπαδριανός, «Ἐγκαταστάσεις Κοζανίτῶν στὶς νοτιοσλαβικὲς χῶρες (18ος-20ός αι.)», στὸ ίδιο, 407-421 και ίδιως σ. 417-420.*

13. O. Füves, «Eine Grabinschrift in Vác», *Ἑλληνικὰ 24* (1971) 152.

14. Θερμὲς εὐχαριστίες διέβλονται στὸν προϊστάμενο τοῦ Ἰστορικοῦ και Παλαιογραφικοῦ Ἀρχείου τοῦ Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἐλλάδος κύριο Ἀγαμέμνωνα Τσελίκα, δ ὅποιος παρεῖχε κάθε δυνατὴ βοήθεια ἀκόμη και στὸ τεχνικὸ μέρος τῆς ἀποστολῆς. Ἰδιαίτερες εὐχαριστίες ἀπευθύνονται ἐπίσης και στὴν Mag. Judit Santa, ἡ δοκία συνέβαλε ἀποφασιστικὰ στὴν περάτωση τῆς μικροφωτογράφησης.

- 3) 'Ονομαστικὲς καταστάσεις ἵερέων ὑπαγομένων στὸν ἐπίσκοπο Βουδιμίου.
- 4) Δικαστικὰ ἔγγραφα (ἐτυμηγορίες ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, διαζύγια).
- 5) 'Αναλυτικὲς καταστάσεις ἀνὰ γεωγραφικὸ διαμέρισμα περὶ τῆς κατανομῆς τοῦ χριστιανικοῦ (καὶ ἴδιως ὁρθοδόξου) πληθυσμοῦ.
- 6) Βεβαιωτήρια γράμματα ἀποχῆς ἵερέων ἀπὸ οἰεσδήποτε ἐπαναστατικὲς ἐνέργειες.
- 7) Προικοσύμφωνα.
- 8) Κανονισμοί, βασιλικὰ διατάγματα καὶ νόμοι πρὸς τὴν μητρόπολη Βουδιμίου μὲ διντικείμενο τοὺς ὁρθοδόξους.
- 9) Γυμνάσματα βυζαντινῆς μουσικῆς.
- 10) 'Οθωμανικὰ φιρμάνια καὶ ἐπιστολές.
- 11) Χάρτα προσωρινῆς Διοικήσεως τοῦ Μορέως.

*β) Οἰκονομικὰ*

- 1) 'Ονομαστικὲς καταστάσεις ἀπόδοσης φόρων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα.
- 2) 'Ονομαστικὲς καταστάσεις εἰσφορῶν γιὰ τὶς κοινοτικὲς ἐκκλησίες.
- 3) Χρεωστικὲς δόμολογίες (δανεισμοῦ καὶ ἀποπληρωμῆς χρεῶν).
- 4) 'Αποδείξεις καὶ καταστάσεις μισθοδοσίας ἵερέων.
- 5) "Εγγραφα ἐσόδων-ἐξόδων ναῶν.
- 6) Πράξεις δωρεῶν καὶ ἀφιερώσεων.

*γ) Κοινωνικὰ καὶ παιδείας*

- 1) "Εγγραφα περὶ τοῦ Ναοῦ, Σχολείου καὶ τῆς Κοινότητος τῆς Πέστης.
- 2) "Εγγραφα περὶ τοῦ Ναοῦ, Σχολείου καὶ τῆς Κοινότητος τοῦ Györ.
- 3) "Εγγραφα περὶ ἴδρυσεως καὶ λειτουργίας Θεολογικῆς Ἀκαδημίας στὴν Πέστη.

Μὲ τὴν ὄλοκλήρωση τῆς καταλογοράφησης τοῦ φωτογραφηθέντος συνόλου καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐπεξεργασία καὶ ἕκδοση τῶν ἔγγραφων καὶ ἔτσι προσφέρεται στοὺς ἐρευνητὲς μία πολύτιμη πηγὴ πληροφοριῶν, ἀπὸ τὴν διποίᾳ θὰ μποροῦν νὰ διηλήσουν καὶ νὰ δξιοποιήσουν ἐνα σημαντικὸ ἀριθμὸ στοιχείων, οὕτως ὥστε νὰ προωθηθεῖ ἡ ἐρευνα ὅσον ἀφορᾶ στὴ δραστηριότητα τῶν Ἑλλήνων τῆς Διασπορᾶς.

Βιέννη, Σεπτέμβριος 1996